

Europaudvalget

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere
Dato: 25. oktober 2007

Offentligt referat fra Europaudvalgets møde 23/10-07

Til orientering vedlægges det offentlige referat for Europaudvalgets åbne møde den 23. oktober 2007.

Der udsendes to referater af Europaudvalgets møder. Det ene referat er offentligt og indeholder referat fra alle åbne punkter på Europaudvalgets møder. Det andet referat er fortroligt, idet det både indeholder referat fra de lukkede og åbne punkter på dagsordenen. Såfremt der ingen lukkede punkter er på dagsordenen er det offentlige og fortrolige referat identiske. Det fortrolige referat udsendes alene til partiernes EU-ordførere.

Det bemærkes, at det offentlige referat er et redigeret referat af Europaudvalgsmøderne og ikke en ordret gengivelse. Det bemærkes endvidere, at referatet udsendes af europaudvalgets sekretariat uden forudgående godkendelse af Europaudvalget.

Med venlig hilsen

Jakob Heltoft
EU-Sekretariatet

REFERAT

AF 4. EUROPAUDVALGSMØDE 23. OKTOBER 2007

Dato: 23. oktober 2007
Tidspunkt: kl. 14.00.
Sted: i vær. 2-133

Til stede: Elisabeth Arnold (RV) formand, Charlotte Antonsen (V) næstformand, Ellen Trane Nørby (V), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Svend Auken (S), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF).

Desuden deltog: Statsminister Anders Fogh Rasmussen.

1. Afrapportering af uformelt møde i Det Europæiske Råd den 18.-19. oktober 2007

Statsministeren: Torsdag og fredag i sidste uge mødtes vi til uformelt topmøde i Lissabon.

Som ventet blev mødet domineret af de afsluttende forhandlinger om reformtraktaten, som det lykkedes os at nå til politisk enighed om allerede på mødets første dag.

Indholdet af aftalen ligger meget tæt op ad det udkast, som formandskabet præsenterede den 5. oktober. Det er et resultat, der er i overensstemmelse med det politiske mandat, som vi blev enige om på topmødet i juni måned. Jeg synes, vi kan sige, at det er et resultat, som er godt for Danmark, og som er godt for Europa.

Med aftalen er vi nået til enighed om en tilpasning af EU's spilleregler, og der er skabt grundlag for et mere åbent, et mere demokratisk og et mere handlekraftigt europæisk samarbejde.

Samtidig er der for en rum tid sat punktum for drøftelserne om nye traktater og institutionelle ændringer. Det er noget, som vi både her i Danmark og i de fleste andre EU-lande kun kan hilse velkomment.

De konkrete spørgsmål, som blev rejst på topmødet, svarede i høj grad til dem, som jeg orienterede om onsdag i sidste uge. Lad mig i den forbindelse fremhæve to temaer:

For det første lykkedes det at nå til enighed om en løsning vedrørende den særlige mekanisme til beskyttelse af mindretal i forbindelse med afstemninger i Rådet, som Polen lagde meget stort vægt på. Løsningen består i al korthed i en juridisk garanti for, at mindretalsbeskyttelsen kun kan ændres eller helt ophæves, hvis der er enighed om det blandt medlemslandene.

For det andet lykkedes det i spørgsmålet om sammensætningen af Europa-Parlamentet at nå til enighed om en løsning, der indebærer, at Italien får yderligere ét medlem fra og med 2009. Det er en løsning, som også Europa-Parlamentet selv har erklæret sig tilfreds med.

4. Europaudvalgsmøde

Nu hvor der er opnået politisk enighed om traktaten, skal der foretages en juridisk og sproglig kvalitetssikring, inden vi til december mødes for formelt at underskrive den endelige udgave af traktaten. Dernæst kan ratifikationsprocessen så starte hos samtlige medlemslande i overensstemmelse med de forfatningsmæssige bestemmelser, der nu gælder i de enkelte lande.

Målsætningen er, at den ny traktat kan træde i kraft den 1. januar 2009.

Som sagt var det dominerende tema på topmødet traktaten, men der blev også tid til en uformel drøftelse af globaliseringen, herunder også klimaforandringer.

Drøftelsen viste, at der blandt alle lande nu er et stærkt ønske om at drøfte den konkrete politiske substans i de fælles udfordringer, som de europæiske lande står overfor. Drøftelsen afspejlede ikke mindst den helt centrale placering, som klimaspørgsmålet og EU's internationale rolle har på den politiske dagsorden.

Denne del af topmødet mundede som planlagt ikke ud i konkrete konklusioner, men jeg synes alligevel, man må sige, at drøftelsen gav nogle nyttige, politiske pejlemærker, som vi kan bruge i forbindelse med forberedelse af EU-topmødet til foråret.

Som sagt var det traktatforhandlingerne, der var det vigtigste tema. Afslutningen af traktatforhandlingerne betyder, at vi nu igen kan koncentrere os om de konkrete resultater i EU-samarbejdet og om, hvordan vi får en styrket, fælles, europæisk optræden udadtil.

Det er derfor helt afgørende, at de nye værktøjer og de nye muligheder, som vi får med reformtraktaten, bliver udnyttet bedst muligt. Både på europæisk plan og i Danmark. Det gælder i forhold til en bred vifte af vigtige spørgsmål. Lad mig i den forbindelse blot fremhæve nogle få:

- Klimapolitikken – herunder ikke mindst opnåelse af ny global klimaaf tale i København i 2009.
- Hele spørgsmålet om globaliseringen – hvor vi fra dansk side er gået forrest med en offensiv politik.
- Spørgsmålet om yderligere åbenhed, nærhed og demokrati i EU.
- Styrkelse af samarbejdet i EU om bekæmpelse af terror og kriminalitet.
- Styrkelse af EU's internationale rolle – hvor vi gerne ser, at EU påtager sig et større globalt ansvar på grundlag af vores fælles værdier.

Jeg kunne for så vidt nævne en række andre politiske temaer. Men det, jeg gerne vil frem til, er, at det er utroligt vigtigt, at vi i Danmark formulerer langsigtede visioner og klare politiske oplæg til, hvordan vi vil være med til at sætte en europæisk dagsorden, hvordan vi vil udnytte de nye muligheder, der ligger i reformtraktaten. Her lægger regeringen op til et bredt politisk samarbejde. Vi var glade for, at en bred kreds af partier stod bag den politiske aftale om forfatningstraktaten. Nu er der en ny traktat, og vi ser gerne, at en bred kreds af partier – de som måtte have interesse i det – deltager i et sådant fælles arbejde med at formulere de langsigtede linjer i dansk Europapolitik, så vi kan være med til at sætte en europæisk dagsorden.

4. Europaudvalgsmøde

Alt i alt vil jeg sige, at topmødet var en succes.

Det er afgørende, at vi nu på europæisk plan er enige om de nye og tidssvarende rammer for vores samarbejde.

Nu skal vi i Danmark sørge for at forberede os bedst muligt på at udnytte de nye muligheder, som traktaten bringer.

Morten Messerschmidt ville gerne høre statsministerens vurdering af, hvor stor betydning den loannina erklæring, som Polen pressede på for at få medtaget, vil have for det konkrete lovgivningsarbejde. Han forstod, at den tidligere loanninaerklæring kun havde været brugt en enkelt gang. Specielt ville han gerne vide, hvordan regeringen agtede at forholde sig til loanninaerklæringen i forhold til de godt 20 områder, hvor Danmark vil være forpligtet til at gå over til flertalsafstemning, altså afskaffe vores veto.

Morten Messerschmidt nævnte, at under forespørgselsdebatten i sidste uge fik man, hver gang det blev nævnt, at Danmark ville få et medlem mindre i Europa-Parlamentet, at vide, at det ikke havde noget med reformtraktaten at gøre. Han mente, at udenrigsministerens argumentation herom var faldet fra hinanden, efter at Italien på topmødet havde fået et ekstra medlem af Europa-Parlamentet. Derfor spurgte han, om statsministeren ikke syntes, det var ærgerligt, at Danmark mister et medlem af Europa-Parlamentet, således at det nu kræver næsten 8 pct. af stemmerne at få et medlem valgt til Europa-Parlamentet.

I forespørgselsdebatten havde statsministeren slået fast, at man ikke kunne sige noget om, hvorvidt der var suverænitetstafgivelse, inden man havde selve traktatteksten, og inden Justitsministeriets § 20 redegørelse forelå. Derfor var Morten Messerschmidt blevet meget forundret, da statsministeren på sin blog havde skrevet, at det var hans vurdering, at der ikke ville blive tale om suverænitetstafgivelse. Hvad er det, der er sket, så man pludselig kan sige det?

Svend Auken indledte med at undskylde, at han var kommet lidt for sent til Europaudvalgsmødet. Men han havde fungeret som formand for Folketinget, og medlemmerne opførte sig, som om statsministeren allerede havde udskrevet valget, så det var svært at komme op til udvalgsværelset.

Han havde bemærket, at det portugisiske formandskab lagde megen vægt på at tale om Lissabontraktaten. Derfor spurgte han, om vi nu skal kalde den det, hvilke han i og for sig syntes var en god idé, selv om det var tyskerne, der havde lavet alt arbejdet.

Svend Auken pegede på, at når 27 lande skulle blive enige om vedtægterne for det kommende samarbejde, havde det været en kæmpe opgave, men det var lykkedes at lave et kompromis. Der havde været dramatiske situationer undervejs, idet to lande havde sagt nej, men opgaven blev løst. Den vigtigste ændring er, at man får flere flertalsafgørelser. I den forbindelse pegede Svend Auken på, at vi har en god illustration af, hvor meget enstemmighedskravet har betydet, når vi ser, at de danske skatteydere hvert år betaler 1,2 mia. kr. til den britiske statskasse, fordi Margaret Thatcher i sin tid krævede det. Det virker negativt, når alle

4. Europaudvalgsmøde

lande skal være enige. Noget andet er, at et land ikke må blive påtvunget en beslutning, som strider mod dets fundamentale interesser. Derfor ville Socialdemokraterne spørge ind til, hvordan det fortsatte arbejde med de forskellige passarelle-bestemmelser skal foregå.

Svend Auken syntes, det var en meget positiv tanke, at de partier, som vil være med til at bære projektet igennem – i lighed med, hvad der skete i forbindelse med forfatningstraktaten – skulle forhandle om, hvordan de ville bruge den.

Svend Auken tilføjede, at han mente, den liste, statsministeren havde nævnt i den forbindelse, nok skulle være lidt længere. Selv nævnte han koordineringen af udenrigspolitikken – som nok var det svageste led i traktaten – udviklingen af det indre marked og EU-Domstolens rolle. I relation til det sidstnævnte udkastede han den idé, at Danmark kunne have en attacheret til EU-Domstolen, der kunne følge dens arbejde og sørge for, at vi hurtigt kunne træffe beslutning om at intervenere i sager af principiel betydning for Danmark. Derudover nævnte Svend Auken spørgsmålet om, hvordan man kan sikre, at det bliver borgernes interesser, der kommer til at præge samarbejdet, og ytringsfriheden, f.eks. i relation til patenter for software. Socialdemokraterne går gerne ind i en drøftelse med andre partier om disse spørgsmål.

Svend Auken lagde op til, at man bruger de kommende to måneder indtil underskrivelsen i december til at komme igennem nogle af de mere principielle spørgsmål. Her har man brug for regeringens bistand til at få personer uden for landets grænser til at vurdere og diskutere traktaten. Her håbede han, Folketinget og regeringen kunne køre et smukt parløb, så man fik et solidt og ordentligt grundlag at vurdere traktaten ud fra.

Lone Dybkjær var glad for, at det efter lange forhandlinger var lykkedes at nå et resultat. Hun mente, at den pris, der skulle betales, havde været overskuelig.

Det Radikale Venstre ville gerne have haft, at traktaten havde indeholdt nogle stærkere bestemmelser vedrørende udenrigspolitik.

Lone Dybkjær var glad for statsministerens indbydelse til, at Europapartierne mødtes. Det syntes hun var naturligt. Man havde indgået en aftale i forbindelse med forfatningstraktaten, men det kan ikke være den samme aftale, der bare kører videre, så man må træffe en ny aftale.

Hun ville ligesom Svend Auken gerne have, at man koncentrerede sig en smule om det, som vi er enige om – EU-Domstolen, borgernes Europa og charteret – men hun syntes også, vi skal erkende, at EU er et politisk projekt, så der er nogle ting, som ja-partierne ikke er enige om.

Hun gik ud fra, at man fik en eller anden formulering omkring forbeholdene. Det lå implicit i den gamle aftale, at man ikke snakkede om forbeholdene, men nu må man begynde at snakke om, hvordan de kan ophæves.

I de kommende måneder må man intensivere arbejde, så man dels får noget inspiration udefra, dels får afdækket forskellige spørgsmål. Hun gik ud fra, at statsministeren stadig mente, at den juridiske afvejning må foregå parallelt med traktatens endelige udformning, sådan at vi også har Justitsministeriets vurdering af

4. Europaudvalgsmøde

forholdet til grundlovens § 20, inden statsministeren går til det formelle topmøde i december.

Anne Grete Holmsgaard takkede for redegørelsen og for invitationen til dialog om, hvordan vi udnytter de muligheder, der ligger i traktaten. SF er glade for, at det er lykkedes at få et resultat i hus, og SF er glade for, at det stort set er hele forfatningstraktaten, der er kommet med over i Lissabontraktaten.

Anne Grete Holmsgaard var lidt i tvivl om, hvornår statsministeren egentlig vil udtale sig om, hvorvidt der skal være en folkeafstemning eller ej. Hun henviste til, at i debatten i Folketingssalen inden efterårsferien sagde Venstres EU-ordfører, Charlotte Antonsen, at for Venstre var det både et spørgsmål om grundlovens § 20 og om en politisk vurdering. Er det også statsministerens synspunkt?

Hun forstod ikke, hvorfor det skulle tage to måneder at finde ud af, om der var suverænitetsafgivelse efter grundlovens § 20. Justitsministeriet plejer at være ret effektivt. Så hvad er den dybere årsag til, at det skal tage så lang tid at finde ud af, om nogle af de 9 punkter alligevel har sneget sig ind?

Anne Grete Holmsgaard var glad for, at klima var kommet med i traktaten. Det havde hun sloges bravt for. Nu var det kommet med i miljøafsnittet, men man havde fået bekræftet, at der skulle tages tværgående hensyn til miljøet, så bestemmelsen gjaldt ikke kun de sager, som udsprang i miljøartiklerne, men også f.eks. transport. I 2004 var det lykkedes at få med i den politiske aftale, at Danmark vil arbejde for en ambitiøs klimapolitik i EU. I den sammenhæng spurgte Anne Grete Holmsgaard, hvilke tanker statsministeren gør sig på nuværende tidspunkt om, hvordan vi kan bruge den klimabestemmelse, der nu er kommet ind i traktaten, til at skruer op for klimapolitikken tværgående.

Charlotte Antonsen sagde, at Venstre er meget glade for, at det lykkedes at få så godt et resultat i Lissabon, idet man nu i 5 år havde været nødt til at beskæftige sig med egne spilleregler og havde haft mindre tid til at tage sig af de politiske problemer i Europa. Venstre er lettet, fordi det er lykkedes at finde et kompromis, efter at to lande ud af 27 bragte det hele ud af kurs og forårsagede en tænkepause. Det er klart, at resultatet nu skal omsættes i juridiske tekster, så vi får detaljerne på plads.

Den nye traktat er med til at sikre, at EU får større politisk gennemslagskraft. Beslutningsprocessen internt i EU bliver speedet op, fordi vi får flere flertalsafgørelser. Det er vigtigt, bl.a. når vi taler om klimapolitikken. Venstre er også glad for, at der kommer mere åbenhed og demokrati. Med hensyn til udenrigs- og sikkerhedspolitikken er Venstre ikke i tvivl om, at det, at man får en fast formand for EU, og at den eksisterende høje repræsentant bliver EU's udenrigsminister og får øgede beføjelser, giver EU en stærkere profil i tredjelande, således at EU bedre får sine synspunkter respekteret hvad angår menneskerettigheder, ytringsfrihed osv.

Charlotte Antonsen ville altså godt deltage i koret af partier, som var glade for resultatet, og så i øvrigt frem til de forhandlinger, der nu skal i gang i Statsministeriet.

4. Europaudvalgsmøde

Statsministeren svarede Morten Messerschmidt på spørgsmålet vedrørende loanninamekanismen, at den blev indført som en mindretalsbeskyttelse i 1994, og i det daglige arbejde mente han ikke, den ville blive taget i anvendelse ret ofte. Det er fuldstændig rigtigt, at den nuværende loanninamekanisme ikke har været brugt ret meget, men det afspejler kun det glædelige faktum, at man yderst sjældent stemmer i EU, men prøver at finde løsninger, som alle kan leve med. Den nye loanninamekanisme består i, at et mindretal af en bestemt størrelse kan bede Rådet om at udsætte en afstemning med henblik på at undersøge, om det ikke kan lade sig gøre at finde en eller anden løsning, men det gør man allerede. Statsministeren syntes, det var udmærket, at denne mindretalsbeskyttelse findes, og derfor støttede vi den. Den førte altså til, at Polen gik med til aftalen. I øvrigt pegede statsministeren på det paradoksale, at når man indfører bestemmelser om flertalsafgørelser, bliver landene faktisk mere villige til at indgå kompromiser for at nå fælles resultater.

I anledning af Morten Messerschmidts spørgsmål om antallet af pladser i Europa-Parlamentet gjorde statsministeren opmærksom på, at det har ikke noget med denne traktat at gøre, at Danmark taber et mandat i Europa-Parlamentet. Italien får et ekstra medlem, men det er noget, Europa-Parlamentet er gået med til, og det princip, som Europa-Parlamentet har lagt stort vægt på, er stadig opfyldt, nemlig at intet land skal have flere pladser end et større land. Derfor syntes han, det var et udmærket kompromis, der var fundet.

I besvarelsen af Morten Messerschmidts spørgsmål om, hvordan statsministeren kan sige, at der ikke er tale om suverænitetsafgivelse, når Justitsministeriet endnu ikke har udtalt sig herom, gjorde statsministeren opmærksom på, at det, han havde sagt, var, at på det foreliggende grundlag kunne han som politiker ikke se, at der var overført suverænitet til EU, men han tilføjede, at han havde megen respekt for, at der skulle finde en juridisk proces sted, og at juristerne skal have ordentlig tid til at kigge på det. Den juridiske proces foregår ad to spor. Den politiske traktattekst bliver nu omsat til en juridisk traktattekst, og parallelt hermed går Justitsministeriet i gang med at udarbejde sin § 20 undersøgelse. Dette er fuldstændig i overensstemmelse med, hvad der skete, da Poul Nyrup Rasmussen kom hjem med resultatet fra Nice.

Statsministeren syntes, det var charmerende og et godt tegn på, at den nationale identitet styrkes i EU, at så mange aftaler er opkaldt efter det sted i EU, hvor de er blevet til. Ioannina er en græsk by, og aftalen blev til under græsk formandskab. Vi er stolte over at have lagt navn til Københavnerkriterierne. Og statsministeren var enig med Svend Auken i, at det nok ville være godt at kalde den nye traktat for Lissabontraktaten.

Statsministeren var fuldstændig enig med Svend Auken i påpegningen af, at vi har en stærk interesse i, at flere beslutninger kan træffes ved flertalsafgørelser, fordi kravet om enstemmighed på en række punkter er blevet brugt til afpresning og usaglig politik. Når man går over til flertalsafgørelser, vil alle gå ind i et konstruktivt arbejde for at finde fælles løsninger.

4. Europaudvalgsmøde

Statsministeren sagde til Svend Auken, at den liste, han havde nævnt over temaer, det kunne være interessant at tage op, ikke var udtømmende, og han syntes, mange af de ting, Svend Auken havde rejst, var helt relevante at tage op. Når det drejer sig om at styrke EU udadtil, skal man også se på de institutionelle ændringer, der sker, bl.a. at man får en fast formand, og at EU's udenrigsminister får sæde både i Rådet og i Kommissionen. Det kan give en koordination, som styrker EU's optræden udadtil.

Statsministeren lovede, at man kunne regne med regeringens assistance til, at der blev foretaget det nødvendige kulegravningsarbejde. Regeringen er altid til rådighed og besvarer de spørgsmål, der kommer, og går gerne i en dialog, hvor der er behov for at få en afklaring.

Som Lone Dybkjær syntes statsministeren, vi skal respektere, at EU er helt normal politik, hvor forskellige partier godt kan være positive, samtidig med at de har deres almindelige politiske uenigheder.

Håndteringen af de danske undtagelser syntes han, man skulle drøfte blandt de partier, som gerne ville være med i en aftale, men man skal gøre tingene i den rigtige rækkefølge, og det først fornødne er at få truffet endelig beslutning om Lisabontraktaten.

Det spørgsmål, Anne Grete Holmsgaard havde rejst med henvisning til det, Venstres EU-ordfører sagde under forespørgselsdebatten, drejede sig om, hvorvidt der var tale om en juridisk eller politisk afgørelse. Statsministeren sagde, at han altid havde syntes, det var en lidt mærkelig sondring, for når en politiker træffer en beslutning, er det pr. definition en politisk beslutning. I øvrigt var statsministeren fuldstændig enig med Venstres ordfører.

Der var en god forklaring på, at det må tage så lang tid at få Justitsministeriets § 20 afgørelse, nemlig at Justitsministeriets jurister nødvendigvis må kende de endelige, konsoliderede juridiske tekster, inden de færdiggør deres undersøgelse. Han syntes, det skulle foregå solidt og vejovervejet.

Regeringen er allerede i fuld gang med at skrue op for klimapolitikken. Man venter ikke på, at traktaten tidligst træder i kraft den 1. januar 2009. Regeringen siger på at få gennemført en ambitiøs klimaaftale i København i 2009. I den forbindelse syntes statsministeren, det var opløftende, at der blandt kollegerne på topmødets anden dag havde været fuldstændig opbakning hertil.

Morten Messerschmidt sagde for en ordens skyld, at Dansk Folkeparti vil insistere på en folkeafstemning under alle omstændigheder. Han mente, statsministeren ved sin udmelding lægger et vist pres på Justitsministeriet. Det er en politisk afgørelse, om man kun ønsker en folkeafstemning, hvis grundloven kræver det, eller om man også skal have en folkeafstemning, hvis grundloven ikke kræver det. Er der i statsministeren optik en mulighed for at holde en folkeafstemning i sidstnævnte tilfælde?

Når statsministeren havde sagt, at traktaten gav nye værktøjer i klimapolitikken, gik Morten Messerschmidt ud fra, at han tænkte på de nye hjemmelsmuligheder, der var for at lave bindende love på europæisk plan. Hvordan hænger det sammen med det, statsministeren siger om suverænitetsafgivelse?

4. Europaudvalgsmøde

Svend Auken kunne godt forstå det, statsministeren sagde om sin umiddelbare vurdering, men tilføjede, at kun en tåbe frygter ikke en § 20 redegørelse. Hvem kunne f.eks. have forestillet sig, at det skulle udløse en folkeafstemning, at EU skulle tilslutte sig den europæiske rumfartsorganisation? Man må vente, til de kloge har været det hele igennem. Selvfølgelig bliver der tale om en uafhængig redegørelse.

Med hensyn til spørgsmålet om jura og politik sagde Svend Auken, at bare vi får en grundig vurdering, ville han være tilfreds. Han var tilfreds med det, Charlotte Antonsen havde sagt, og som statsministeren også havde sagt i forbindelse med sit besøg hos Gordon Brown, nemlig at der er tale om en samlet politisk vurdering. Han gentog sin opfordring til regeringen om at bistå med, at vi kan få en ekspert udefra til at udtale sig. I den forbindelse pegede han på, at statsministeren var senior i Europasamarbejdet, og det havde vægt, hvis han bad en udenlandsk ekspert om at bidrage til debatten. Det ville have større vægt, end hvis udvalgsformanden blot skrev et brev og inviterede til et debatmøde. Han troede, mange mennesker var optaget af, om der – som Anne Grete Holmsgaard mente – var tale om fuldstændig det samme som forfatningstraktaten, eller om det var noget andet. Han selv læste traktaten sådan, at der er sket betydelige ændringer. Han troede også, det ville være en fordel, hvis man tog de argumenter med, som forskellige folkelige kredse kom med, og pegede i den forbindelse på, at JuniBevægelsen ville fremsende sine synspunkter, sådan som Svend Auken havde opfordret dem til, da de kom som deputation til Europaudvalget.

Til sidst sagde Svend Auken, at § 20 undersøgelsen skal foreligge, før Europaudvalget giver mandat til Det Europæiske Råds møde i december, så man kunne godt bruge tiden indtil da til noget fornuftigt.

Anne Grete Holmsgaard ville for en ordens skyld sikre sig, at det, statsministeren var enig med Venstres ordfører i, var, at der er tale om både en juridisk vurdering og en politisk vurdering.

Når hun ikke forstod, hvorfor § 20 redegørelsen skal tage så lang tid, var det fordi hun mente, at den tekst, Pirisgruppen havde forelagt for 14 dage siden, var den konsoliderede juridiske tekst, og at det, der var sket på topmødet, ikke havde ændret på den, men kun indeholdt nogle erklæringer og beslutninger ved siden af. De gik bl.a. ud på, at Italien får en ekstra plads i Europa-Parlamentet, og at Polen får en generaladvokat, når man udvider antallet af generaladvokater. Men det er alt sammen noget, der ikke direkte er traktattekst.

Statsministeren svarede Morten Messerschmidt, at han ikke mente, nogen kunne være i tvivl om, at Justitsministeriets redegørelse ville blive absolut uafhængig. Med hensyn til, om hans vurdering til sin tid vedrørende en folkeafstemning ville blive en juridisk eller en politisk vurdering, sagde han til Morten Messerschmidt og Anne Grete Holmsgaard, at det til syvende og sidst bliver en politisk afgørelse.

Han svarede Morten Messerschmidt, at der ikke ligger nye hjemmeler eller nye artikler i traktaten vedrørende miljøpolitikken, men der bliver indbygget et tværgående hensyn, som skal afspejle sig på EU's forskellige politikområder. Fra dansk side havde vi egentlig ønsket, at man var gået videre – sådan som der står i den

4. Europaudvalgsmøde

politiske aftale – således at EU ved flertalsafgørelser kunne fastsætte minimums-satser på miljøområdet.

Statsministeren delte Svend Auken's vurdering af, at der er væsentlige forskelle mellem forfatningstraktaten og Lissabontraktaten, Han var også enig med Anne Grete Holmsgaard i, at mange vigtige bestemmelser af flyttet over, hvilket vi fra dansk side er glade for. Men på væsentlige områder, hvor der tidligere lød kritik af forfatningstraktaten, er der tale om et andet produkt.

Han gentog, at regeringen er absolut positiv over for at deltage i en klarlægning af det spørgsmål.

Han svarede Anne Grete Holmsgaard, at han syntes, det var meget naturligt, at EU-juristerne nu brugte den tid, der skal til, til at finpudse teksterne, således at de kunne være færdige, når stats- og regeringscheferne skal til møde i december og underskrive traktaten.

Morten Messerschmidt spurgte, om han skulle forstå statsministerens svar sådan, at han ikke ville udelukke en folkeafstemning, selv om juristerne kom frem til, at det ikke var nødvendigt efter grundlovens § 20.

Anne Grete Holmsgaard erkendte, at statsministeren svarede meget elegant, da han sagde, at han som politiker pr. definition traf politiske beslutninger, men hun mente ikke, det svarede på hendes spørgsmål, om det var en politisk beslutning, som udelukkende var truffet på et juridisk grundlag, hvor man så på, om der var tale om suverænitetssafgivelse, eller der var tale om et bredere grundlag.

Hun gentog sit spørgsmål, om der på topmødet var blevet ændret i den tekst, Pirisgruppen forelagde forud for topmødet.

Statsministeren havde ikke meget at føje til det, han allerede havde sagt. Han sagde til Anne Grete Holmsgaard og Morten Messerschmidt, at han syntes, det var meget fornuftigt, at man traf den politiske beslutning om, hvordan vi håndterer traktaten i en dansk sammenhæng, når de endelige juridiske tekster foreligger.

Han svarede Anne Grete Holmsgaard, at der ikke var ændret i selve teksten, som Pirisgruppen havde udarbejdet, men der var truffet beslutninger om protokoller m.v. Efterfølgende vil der finde en detaljeret juridisk kulegravning sted af den tekst, der ligger. Det er helt sædvanligt.